

Nåd vare med er och frid från Gud, vår Far, och Herren Jesus Kristus!

Bön: Jesus, kom in, rena mitt sinn, kom in i mitt hjärta, Jesus! Kom in, bo kvar, min styrka var. Kom in i mitt hjärta, Jesus! Amen.

Tema: Jesus helgar hemmet. Luk 19:1–10:

1 Jesus kom in i Jeriko och vandrade genom staden. 2 Där fanns en man som hette Sackeus. Han var förman vid tullen, och han var rik. 3 Han ville se vem Jesus var men kunde inte för folkets skull, eftersom han var liten till växten. 4 Då sprang han i förväg och klättrade upp i ett mullbärsfikonträd för att se honom, eftersom Jesus skulle komma den vägen.

5 När Jesus kom till det stället, såg han upp och sade till honom: "Sackeus, skynda dig ner, för i dag måste jag gästa ditt hem." 6 Sackeus skyndade sig ner och tog emot honom med glädje. 7 Alla som såg det mumlade förargat: "Han tog in hos en syndare."

8 Men Sackeus stod där och sade till Herren: "Hälften av det jag har, Herre, ger jag till de fattiga. Och har jag lurat någon på något, betalar jag fyrdubbelt igen." 9 Jesus sade till honom: "I dag har frälsning kommit till det här huset, för också han är en Abrahams son. 10 Människosonen har kommit för att söka upp och frälsa det som var förlorat."

Vår text är en av de mest kända berättelserna om Jesu verksamhet. Den är älskad särskilt för avslutningen, som sammanfattar evangeliet med några få ord. Och berättelsen är så fantastisk då den visar hur en människa förvandlas då Jesus kommer in i hans liv.

Vi kunde sammanfatta berättelsen med orden: *skulden är betald*. Jag tänker utvidga lite och beskriva textens budskap med tre ord: Skuld, syndakänedom och soning.

Skuld

När man jämför berättelsen om Sackeus t ex med mötet mellan Jesus och den rike mannen i Luk 18 så märker vi att Jesus varken tillrättavisar eller ger några föreskrifter. Han predikar ingen lag för Sackeus. Han tar inte upp lagens

bud om att inte stjäla, fast Sackeus var en förman vid tullen, och alltså en som hade satt i system att ta för mycket tull och alltså stjäla av de vanliga människorna. Han hörde till de föraktade som man tidigare kallade publikaner. Det var ett ord som var synonymt med syndare och prostituerade. En gång (Matt 18:17) likställer Jesus tullindrivare med hedningar. Skulle det inte ha varit på sin plats att läxa upp Sackeus för att han stal av sitt folk och gjorde sig rik på andras bekostnad?

Nu vet vi inte allt som Jesus sade vid det här tillfället. Men att Lukas inte berättar något enda ord av kritik kan ställas samman med att han berättar om hur Sackeus längtade efter att få se Jesus. Han hade ett problem: han var kortvuxen. Den här händelsen ägde rum i slutet av Jesu verksamhet när han hade blivit välkänd. Många människor samlades överallt där han drog fram. Och det gick ut ett bud i förväg att Jesus är på väg, så massor av människor samlades vid vägen där han drog fram. Det var som när en president eller kung kommer till en stad. Människorna samlas i stora skaror och hålls ibland tillbaka av staket och poliser som vaktar så att ingen kommer för nära. Hur skulle en kortväxt man som Sackeus få se Jesus, utom genom att klättra upp i ett träd?

Att han riskerade att bli utskrattad visar vilket stort behov han hade att få hjälp. Han led av en svår sjukdom: skuld. Och det var ingen skuld i yttre mening, för han var rik. Det var en syndaskuld han bar på. Den var värre än en penningsskuld, för den drog över honom förbannelse inför mötet med den levande Guden.

Vi har alla sådan skuld. Vi har kanske inte sysslat med systematisk försvinnning eller rånat folk på pengar, eller inte ens fuskat i skattedeklarationen. Sackeus skuld kom av brott mot Guds sjunde bud. Men alla Guds bud är lika stränga. Och granskar vi oss inför varje bud så ser vi att vi står där med samma skuld. Låt mig ta några exempel.

Inför det fjärde budet står vi med skuld så snart vi inte med glädje gör det som våra föräldrar, våra lärare, våra arbetsgivare eller våra beslutsfattare ålägger oss att göra.

Inför det femte budet möts vi av Jesu ord, att vi begått mord redan genom att yttra hånfulla ord mot vår medmänniska eller går och bär på agg.

Det sjätte budet kräver av oss fullständig renhet i tankar, ord och gärningar. Jesus inskräper i bergspredikan att vi begått äktenskapsbrott redan om vi känner ett sexuellt begär till en som inte är vår egen äkta maka eller make.

Det åttonde budet bryter vi mot genom att falla in i kören av skvallrare som talar illa om en medmänniska, och inte ger akt på vår tunga så att vi urskuldar honom och tyder allt till det bästa.

Och de nionde och tionde buden handlar om att känna begär efter något som tillhör vår nästa. Det är synd som sker osynligt, i våra tankar.

Och nu har jag inte alls nämnt första tavlans bud, dem som handlar om vår kärlek till Gud. De är de allra svåraste, att älska Gud över allting, att hålla hans namn heligt och ha hans ord så kärt att inget annat kommer framom det att få umgås med Gud i bön, bibelläsning och andakt, och att få lyssna till predikan och delta i lovprisning och gudstjänst.

Vi brukar ofta tänka att vi inte är värre än andra. Kanske det, men tänk på att Jakob i sitt brev beskriver vår skuld så här (2:10):

Den som håller hela lagen men bryter mot ett enda bud är skyldig till allt.

Plötsligt ser vi att vår egen skuld är precis lika stor som tjuven Sackeus' skuld. Vad gör vi då? Vi har ju ingen förhoppning om att möta Jesus och se honom i vår stad. Men vi har samma framtidsutsikt då vi ska möta den allvetande Domaren. Det är en skrämmande insikt.

Syndakännedom

När den här insikten slår oss är vi framme vid det andra ordet, syndakännedom. Sackeus kände sin skuld. Han visste att han var en syndare. Och en syndare behöver en Frälsare. Sackeus behövde se Jesus. Säkert hade han förhoppningar om att få höra något ord av honom som kunde ge lindring i hans skuld-

känslor. Han fick något mycket mera. Han fick besök av Jesus i sitt hem.

Sackeus kände redan sin synd. Han behövde inga långa straffpredikningar. Han var under lagens dom. Och han mötte sin Frälsare, och han fick frid.

Den som känner sin synd vet att han behöver Jesus. Men den som inte vet något om synd måste få höra lagens allvarliga ord, som det heter i Rom 3:19:

Men vi vet att allt som lagen säger är riktat till dem som står under lagen, för att varje mun ska tystas och hela världen stå skyldig inför Gud.

I dag vill man inte gärna veta av ordet synd. Därför är det viktigt att vi nämner synden vid namn. Däremot känner man nog till skuld. Det är populärt att ägna sig åt psykologi och terapi. Då ska man lära sig hantera och slippa sina skuldkänslor. Ofta säger man: Vi ska inte säga att det är någons fel. Du är bra som du är. Du har bara råkat in i något som du inte kunde rå för. Så försöker man lyfta bort skulden genom psykologi.

Men det är inte rätt väg. För att kunna bli fri från lagens och samvetets dom över att jag har gjort orätt behöver jag bekänna min synd och skuld. Lagen ska tysta min mun, så att jag slutar skryta med att jag inte är värre än andra, utan så att jag blir ensam inför Guds lag och med David måste bekänna (Ps 51:6):

Mot dig, just mot dig, har jag syndat och gjort det som är ont i dina ögon. Därför har du rätt när du talar, du är ren när du dömer.

Och då jag bekänner det behöver jag en Frälsare, på samma sätt som Sackeus. Och nu behöver jag inte klättra upp i något träd för att se honom, utan jag får möta honom i Ordet. I Ordet kommer Jesus också i dag med sin kallelse: i dag måste jag gästa ditt hem. Han ser din skuld och han vill befria dig, så som han befriade Sackeus.

Soning

Därför behöver vi nu det tredje ordet, som är soning (gottgörelse). Skuld ska sonas. Den

som har stulit ska betala tillbaka. Våldsmannen ska sona sitt straff i fängelset.

Sackeus erbjöd sig att sona sin skuld genom att betala tillbaka med ränta. Han gav hälften av sina ägodelar åt de fattiga. Han lovade betala tillbaka det som han hade stulit fyrdubbel.

Hur kom det sig att hans hjärta blev så förvandlat?

Han mötte Jesus. Och Jesus hade som uppgift att söka upp och frälsa det som var förlorat. Jesus hittade Sackeus där han satt uppkruken i mullbärsfikonträdet. Och han sökte upp honom i hans hem, han åt med honom trots att fienderna belackade honom för det och hånade: Se, hur han går in till tullindrivare och syndare och äter med dem! Det var fruktansvärt. Man skulle inte ha något att göra med sådana. Så tänkte de egenrättfärdiga. De behövde ingen Frälsare. De trodde att de inte hade någon skuld. De hade ingen syndakänedom.

Men hur kunde Jesus acceptera att umgås och äta med en sådan tjuv som Sackeus? Det var för att han själv betalade hans skuld. Han skulle snart fullborda det, genom att bära fram ett oändligt dyrbart offer. Han skulle offra sig själv som ett skuldoffer på korset. Och det offeret sonade alla människors syndaskuld. Också Sackeus' skuld. Vi brukar kalla det Jesu ställföreträdande gottgörelse. I stället för oss betalade Jesus hela skulden.

Därför kunde Jesus delta i en måltid hemma hos Sackeus, för hans synd var utstruken. Han var klädd i Jesu rättfärdighet, som täckte in alla hans synder.

Därför kan du och jag bjuda Jesus till våra hem. Jesus har tagit bort våra synder. Din och min synd är sonad. Vi är försonade med Gud. Vi har förklarats rättfärdiga genom hans blod som rann på korset. Jesus har genom dopet klätt på oss sin egen rättfärdighet. Vi är genom honom värda att delta i Guds stora måltid i himlen.

Sackeus fick plötsligt ett nytt sinnelag. Från att ha varit en tjuv blev han en givare. Det skedde inte genom att han beslöt sig för att bli en ny människa. Den nya människan föddes genom förlåtelsen, soningen av hans skuld i kraft

av den frälsning som Jesus snart skulle fullborda. Sackeus blev född på nytt. Den nya människan som föddes i honom ville göra gott och betala tillbaka den skuld som han hade dragit på sig gentemot sina medmänniskor.

Du och jag har också mött Jesus. Vi möter honom här i dag genom hans Ord. Vi har fått bekänna våra synder och vi har hört avlösningens ord där Jesus själv säger att våra synder är förlåtna. Hur reagerar du och jag nu?

Jag hoppas att ingen av oss gör som den obarmhärtige tjänaren som Jesus berättar om i en liknelse, Matt 18. Du kommer säkert ihåg den: hur en kung lät granska sina tjänares förvaltning och hittade en som var skyldig honom en otroligt stor summa pengar. Den var så stor att han inte på något sätt kunde betala. Men inför risken att bli såld till slav med hela sin familj bönföll tjänaren att kungen skulle ge honom tilläggs tid så att han kunde betala. Men det var omöjligt. I stället efterskänkte kungen hela skulden. Vad gjorde nu tjänaren? Han borde ha varit strålande glad och likt Sackeus i sin tur ha efterskänt de småsummor som hans medtjänare var skyldiga honom. Men nej: han krävde ut allt, med hot om fängelse. Då visade det sig att hans herre tog tillbaka sin förlåtelse och straffade den obarmhärtige tjänaren. Han som redan hade fått så mycket förlåtelse måste betala allt själv.

I berättelsen om Sackeus får vi ett härligt exempel som vi ska följa, men i liknelsen om den obarmhärtige tjänaren får vi en varning hur det går om vi vänder oss bort från Jesus sedan vi lärt känna hans förlåtelse. I dag ljunder ordet om hur Människonen kommit för att söka upp och frälsa det som var förlorat. I dag kommer han till dig och mig och vill komma in i vårt liv, i våra hem. Får han det förvandlas allt. (Citat från SH 192, Fredrik Engelke:)

För blodet får syndare komma nu fritt.

Låt ingenting hindra dig mer!

Tag mot blott i tro det som redan är ditt, den nåd Gud i Kristus dig ger!

Men sluter du hjärtat och stänger du ut den gränslösa kärlek du fått, då må du besinna: du måste till slut dock skörda vad här du har sått.

Bön: Käre Herre Jesus, tack för att du kom för att söka upp och frälsa mig, syndare, så som du sökte upp Sackeus! Kom in i mitt liv och i mitt hus och förvandla det så som du förvandlade Sackeus liv, så att också jag skulle få vara ett vittne om din kärlek. Amen.